

## Aanleg en beheer

Voor degenen die de handen uit de mouwen gaan steken zetten wij uiteen wat in onze ogen goede aanleg en goed beheer zou moeten inhouden. We doen dit per landschapselement. Het is immers maatwerk.



Na een goede voorbereiding is het planten gemakkelijk.



Goed onderhoud vereist het begrijpen van de plant en bijna letterlijk met de plant meedenken.



heg & landschap



LANDSCHAP ERFGOED UTRECHT

### Bomen en struiken van hier

Genaaid, gebonden, 288 pagina's  
met ruim 320 illustraties

ISBN 978-90-822575-0-2

prijs € 24,75

[info@hegenlandschap.nl](mailto:info@hegenlandschap.nl)

[www.hegenlandschap.nl](http://www.hegenlandschap.nl)

## Bomen en struiken van hier

We verrijken ons landschap

Een uitgave van **Stichting Heg & Landschap**,  
in samenwerking met **Landschap Erfgoed Utrecht**

Gepresenteerd op 19 september 2014 in het kader  
van de Landschapstriënnale 2014, in Park Lingezegen.

Met dank aan onze sponsors, het **Prins Bernhard  
Cultuurfonds** en de **Fondation Yves Rocher**.



PRINS BERNHARD  
CULTUURFONDS



YVES ROCHER  
FONDATION

ONDER BESCHERMING VAN HET INSTITUUT DE FRANCE



## Bomen en struiken van hier

We verrijken ons landschap

Henny Ketelaar

m.m.v. Lex Roeleveld en Louis Dolmans

Stichting Heg & Landschap in samenwerking met Landschap Erfgoed Utrecht



## Een boek voor iedereen

- **Stimulerend**, omdat wij willen dat de lezer nog meer gaat zien hoe indrukwekkend bomen en struiken zijn. Dat moet inspireren en energie geven om aan het werk te gaan.
- **Veelzijdig**, omdat we het wezen van de bomen en struiken, hun groei en bloei en hun vruchten beschrijven en uiteenzetten hoe ze passen in hun omgeving. Daarnaast gaan we in op de relaties tussen bomen en struiken en de mens, die zo oud zijn als de mens zelf.
- **Toegankelijk**, omdat de lezer gemakkelijk zijn weg moet kunnen vinden. Hij kan genieten van prachtige foto's die op zichzelf een beeldend verhaal vertellen. In de soortenbeschrijvingen treft hij het eigene aan van 38 belangrijke soorten, die hij zelf kan planten.

Vanaf 19 september 2014 verkrijgbaar in de boekhandel.

## Rijk landschap

We hebben volgens natuurfilosoof Matthijs Schouten voor ons welzijn en geluk *'landscape of meaning'* nodig, waar je de cultuurhistorie kunt voelen en kunt genieten van wat je ziet hoort en ruikt. Wij laten twee voorbeelden zien:



**Doornik Natuurakkers** Graanakkers omzoomd door kilometers bloemrijke randen, heggen en knotwilgen. Voor natuur, beleving en gezond voedsel.

**De Langakkers** Een ware natuurtuin, met schrale bloemenweitjes, waterpartijen, akkertjes monumentale eiken en nog veel meer.

## Van Hier

Op een aantal plekken tref je nog oorspronkelijk inheemse bomen en struiken aan. Dit zijn nakomelingen van houtachtige gewassen die zich na de laatste ijstijd spontaan bij ons hebben gevestigd. Daarom heten ze autochtoon. Wij noemen ze *'van hier'*. Met het oog op de biodiversiteit zijn ze van groot belang. In woord en beeld laten wij je onze **karacteristieke landschapselementen** zien. Aan de orde komen: heggen, houtwallen en houtkanten, elzensingels, erfbosjes, knotbomen, en solitaire bomen.



## Bomen en struiken in beeld

Wilde mispel is een zeldzame soort en komt in ons land voornamelijk voor in het oosten (Twente, Achterhoek, Rijk van Nijmegen) en Zuid-Limburg. In de middeleeuwen waren de vruchten zeer begeerd: men vond mispels terug in kloostertuinen en op vele erfgoederen. Het vruchtvlees bevat veel vitamine C, het is goed voor de spijsvertering en de maag.



*Ik tel hazelmuizen, of beter gezegd, hazelmuisnesten. Slechts een heel klein deel van de nesten is bewoond. En als er dan een uit een nestje sluipt dan raak ik zo goed als geobsedeerd en bekruipt mij het onbedwingbaar verlangen om het diertje te bekijken zolang het te zien is...*

Ruud Foppen, Sovon